

Kerstdag 2020. Wat valt er te vieren?

Er zit dit jaar **geen gezellig familiefeest** in en ook **geen sfeervolle middernacht-mis**. Maar eerder dan over de manier van Kerstdag vieren, wil ik het hier hebben over de inhoud. (Hoewel het zeker nuttig is er even bij stil te staan dat het niet-vieren van Kerstmis dit jaar voor meer mensen dan we denken al vele jaren een realiteit is.)

Wat vieren we dan? Waar gaat Kerstdag over?

In de Advent - niet toevallig natuurlijk in de donkere weken van het jaar - kijken we uit naar licht. We bereiden ons voor op de komst van het licht, in een groeiend besef dat dat niet alleen gaat over letterlijk zonlicht. Met Kerstdag vieren we dan de geboorte van dat goddelijk Kind, dat ons vertedert en vervult met dat innerlijk licht.

De Advent wordt snel vergeten. En als het feestgedruis verstomt, de goede voornemens voor het nieuwe jaar zijn gemaakt en de dagen weer lichter worden ... vergeten we ook al snel Kerstdag.

In deze duistere corona-tijd zien we des te meer uit naar licht. Maar we weten nu al dat dat er met Kerstdag niet zal komen! **De Advent zal dit jaar niet aflopen op 25 december ... Kerstdag komt ... wanneer eens?**

Lastig, ongetwijfeld. Maar duiden de feiten van dit jaar niet op een realiteit die er eigenlijk **élk jaar is?** (Waarmee ook **deze moeilijke corona-tijd tegelijk een uitnodiging** in zich draagt die heel waardevol is!)

Over de (grotere of kleinere) 'donkere dingen' in ons leven wéten we eigenlijk wel dat ze niet netjes aflopen met Kerstdag. Ook over de grote 'wereldproblemen' wéten we dat eigenlijk. Wat vieren we dan eigenlijk op 25 december?

'Advent' doorheen bijbelse tijden

Abraham was de belofte achterna getrokken dat God 'goed land' zou geven. Het is er gekomen, zij het in beperkte mate en dat het wel enige tijd geduurd heeft (zo'n 150 jaar, naar de bijbelse geschiedenis).

Amper een generatie later moesten ze er uit hongersnood weg. Onvoorstelbaar, maar 'de vervulling van de belofte' speelde zich 400 jaar lang af 'in vreemd land'. En weer trokken ze op weg, met de belofte 'Ik-zal-er-zijn'. Het duurde 200 jaar eer de ontspruiting van het nieuwe land helemaal zichtbaar werd in koning David - zo krachtig dat ze hem het 'eeuwige koningschap' toedichtten. Als symbool ervan bouwde zijn zoon de alomgeroemde tempel in Jeruzalem.

En toen werd die verwoest, en werd het volk gedeporteerd naar een vreemd land. "Hoe zouden wij van God kunnen zingen, hier in dit vreemde land" (Ps. 137,4), heeft hen als klacht lang op de lippen en op de maag gelegen. Het heeft enige mensengeneraties geduurd eer men zág dat Gods belofte van aanwezigheid, niet afwezig was in deze balling-tijd. Een beetje teveel vastgeklonken aan de uiterlijke tekenen (de tempel), heeft men wel wat moeite gehad dóórheen die duistere tijd te kijken, ook al was er altijd al de belofte van Gods licht geweest.

Die 'moeite' bleek 500 jaar later zelfs nog te blijven hangen, wanneer Gods Aanwezigheid mens werd op aarde - maar lang niet iedereen dat zag, nog steeds vasthangend aan welbepaalde tijdsgebonden verwachtingen.

Het wás natuurlijk ook niet gemakkelijk en niet duidelijk: **Wie verwacht nu een bevrijdende God**, in een marginale man die op sandalen rondsloft in het zand van Palestina? In de absoluut wet-tegenstrijdige aanraking van een onaanraakbare? In een schandelijk gekruisigde? **In een volstrekt weerloos en op wereldvlak betekenisloos kind?**

De 'duisterheden van de mensengeschiedenis' werden op 'Kerstdag van het jaar 0' niet opgelost! De 'Advent', die levenstocht van de mensheid naar God toe (niet goed beseffende dat het eigenlijk God is die naar hén toekomt), die vond niet haar eindpunt in land van Israël, noch in Egypte, noch in de tempel, noch in de ballingschap, noch in de geboorte van het christuskind - **en dus ook niet in Kerstdag 2020.**

Maar wat vieren we dan toch met Kerstdag?

De HOOP!

Gods nooit - nooit! - aflatende (toe)komst.

De her-inner-ing aan al deze gebeurtenissen in mensentijden, doet ons zien - en 'hopelijk' beléven - dat Gods komst door geen enkele tijdelijke omstandigheid beperkt wordt, hoe duister ook. Er is geen enkele tijdsgebonden gestalte waar God ons niet in uitdaagt om vérder te kijken.

Kerstmis 2020 gaat er dus níet zomaar over dat de duisternis van december verdreven wordt door het licht van januari; ook niet over het vaccin voor een pandemie. Hoop zou geen hoop zijn, als ze zich beperkte tot dit ... beperkte, tijdsgebonden perspectief. Hoop vertelt ons - nooit aflatend - dat tijdsgebondenheid slechts tijdsgebondenheid is en er altijd - altijd méér is.

Dóórheen het wisselend getij van de mensengeschiedenis laat God telkens weer blijken dat er een ruimer perspectief is, **dat er toekomst is: Híj komt naar ons toe!**

Onze haastige maatschappij heeft moeite om dat wijder perspectief te zien. Ook de steeds sterker wordende ik-gerichtheid belemmert nogal die ruimere kijk. Die is nu eenmaal niet maakbaar en niet consumeerbaar, maar alleen geduldig ontvangbaar.

Alleen 'Adventsmensen' - mensen die Toekomst 'verbeiden' (= actief verwachten, bereiden, toe heen leven) - zullen haar zien.

Valt er dan vandaag al iets te zien van dat perspectief?

"Zie, iets nieuws zal ik beginnen!" (Jes.43,19)

Zo wijzen profeten van alle tijden het aan.

En ze wijzen het - de tijden door - aan

in het tijdeloos Kind

elk mensenkind

dat de Toe-komst hééft!

Jesaja 11:1

Maar uit
de stronk
van Isai schiet
een telg op,
een scheut
van zijn
wortels komt
tot bloei.

